

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer prof. dr. J.A. Bruijn
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 7 oktober 2025

betreft Advies Gezondheidsraad geitenhouderijen

ons kenmerk 178378

Geachte heer Bruijn,

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 3 juli 2025 waarmee, mede namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), het Gezondheidsraad advies *Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: deel I Evaluatie wetenschappelijke kennis over risico op longontstekingen bij omwonenden van geitenhouderijen* is aangeboden.¹ De leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA**, de **PvdD** en de **SP** gezamenlijk en de leden van de fractie van de **PvdD** hebben naar aanleiding hiervan enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, PvdD en de SP

De Gezondheidsraad heeft het advies "Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: deel I" uitgebracht. Hierin concludeert hij een 'waarschijnlijk oorzakelijk verband' tussen geitenhouderijen en longontstekingen bij omwonenden. Dit waarschijnlijke oorzakelijk verband vormt volgens deze leden voldoende aanleiding om op basis van het voorzorgsbeginsel maatregelen te nemen om de gezondheidsrisico's voor omwonenden van geitenhouderijen te beperken. De raad heeft nadrukkelijk aangegeven dat preventief handelen belangrijk is en raadde de regering aan niet te wachten op Deel II van het onderzoek voordat zij zou besluiten om het voorzorgsprincipe toe te passen. Desondanks nam de regering geen maatregelen, zoals bijvoorbeeld ter voorkoming van uitbreidingen of nieuwe geitenhouderijen. Kunt u nog eens juridisch onderbouwen waarom in dit geval het belang van (de gezondheid van) burgers ondergeschikt gemaakt is aan het voorzorgsprincipe, zeker daar het nog niet bestaande bedrijven en nog niet uitgebreide bedrijven versus het gezondheidsbelang betrof?

Kunt u de tien aanbevelingen van de Staatscommissie Rechtstaat naast de problematiek van de gezondheidsproblemen rond geitenhouderijen leggen en reflecteren hoe in dit dossier met de verschillende belangen is omgegaan en welke lessen er te trekken zijn voor de toekomst?

Als er in Deel II van de advisering van de Gezondheidsraad alsnog concrete maatregelen worden aangeraden, welk afwegingskader zult u dan hanteren voor het onderzoeken en afwegen van verschillende belangen?

¹ Kamerstukken I 2024/25, 28973, Q.

datum 7 oktober 2025

ons kenmerk 178378

blad 2

Welke stappen kunt u zetten om het vertrouwen van burgers, met name omwonenden, in het toepassen en handhaven van het voorzorgprincipe te vergroten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

Klopt het dat in juli 2025 door de rechter een vergunning tot uitbreiding van een geitenhouderij in Sellingen is vernietigd? Kunt u aangeven in hoeverre de gezondheidseffecten voor omwonenden zijn meegewogen bij de vergunningsafgifte en de vernietiging van de vergunning? Vindt u het noodzakelijk dat de gezondheidseffecten meegewogen worden. Zo nee, waarom niet, zo ja op welke wijze?²

Kunt u aangeven of en in hoeverre de kans op gezondheidsklachten voor omwonenden is meegewogen bij de plannen voor uitbreiding van een geitenhouderij in Barneveld deze zomer? In hoeverre en op welke wijze zijn de jongste adviezen van de Gezondheidsraad daarin meegenomen en kunt u aangeven waarom dat al dan niet is gebeurd?³

Hoe beoordeelt u in het licht van de jongste bevindingen van de Gezondheidsraad het besluit van de gemeente Bernheze om geen zorginstellingen meer te laten bouwen binnen 500 meter van geitenhouderijen? Bent u bereid dergelijke afstandsnormen te vertalen in landelijk beleid, ook voor woningbouw? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?⁴

Kunt u een helder inzicht geven in de doorzettingsmacht van het ministerie van VWS in geval van mogelijke gezondheidsschade gerelateerd aan de geitenhouderij voor omwonenden? Kunt u exact aangeven welk protocol er gevolgd zal worden bij conflicterende belangen tussen het ministerie van LNV en VWS, bijvoorbeeld op het gebied van openbaarmaking van de adressen van (besmette) bedrijven die een gevaar kunnen vormen voor de volksgezondheid? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

De leden van de vaste commissie voor LNV zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag **voor 1 november 2025**.

Hoogachtend,

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

² <https://www.rtvddrenthe.nl/nieuws/17659670/rechter-fluit-provincie-groningen-terug-uitbreiding-geitenhouderij-raakt-natuur-drouwenerzand>

³ <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2025/05/15/geitenhouderij-in-barneveld-moet-oprukkende-woningbouw-slikken>

⁴ <https://www.skipt.nl/nieuws/geen-zorginstellingen-meer-bij-geitenhouderijen-in-bernheze/>